

In ta pesem se pôje, ako se tudi k bližnjimu sosedu dekleta udá (omoží.) Čez selo gredé, pratijo (spremljajo) dekleta svojo poprejšnjo drugarico nevésto in pojejo

»Naša je, naša devojka.«

Ter jo spremijo do zastanka z deklicami, kateri mladoženju iz njegove vasi na proti pridejo; ako jih pa na proti ni, kér so večkrat hude, de se je šel iz domače vasi ženit, grejo te na njih sramoto tje do uniga sela in večkrat vanj popevajoče. Ženin se nevéste čversto derži in jo clo še s svojim plajšem ogerne in to skoz po poti do svojiga domu. Bog neprizadeni! de bi kdo med nju stopil. Ko na ženov dom pridejo, pričakajo ženovi starši svekar in svekerva svojo mlado snaho pred vratami z prijaznimi besedami, jo zagotové, de bodo z njo kot s svojo lastno hčerjo ravnali, de se ji bo pri njih práv dobro godilo. V vežo stopivši napije nevésta v kuhinji na svekervino zdravje iz majolčice, ki jo ona v ta namen sabo za pasam prinese, majolčico izprazni do dna svekerva (tašča) in vzame iz nje dar, ki ga je nevésta noter djala, in ki obstoji v kakim križavcu. Po tem se ji kolenčič na kolena vsede. V hiši jih čaka jed in pitje na mizi, in po tem darujejo ženna svatje in njegova rodbina. Po doveršenim darovanji in nekterih drugih šegah se spravijo k počitku.

(Konec sledi)

Alojzjevše

v prvem létu po svojim začetku.

V lanjskih Novicah smo oznanili začetik Alojzjevša, in z dovoljenjem Njih ekscelencije, našiga milostljiviga kneza in škofa Antona Alojzja — visociga vstanovnika domorodne mladenšnice — smo podali tudi bravam v slovenskim jeziku celo pismo, s katerim so milostljivi knez osnovo Alojzjevša v nemškem jeziku na znanje dali, in zlasti duhovšino svoje škofije povabili, napravo blage mladenšnice na vso moč podpirati. V ravno tem oznanilu so pa milostljivi knez tudi obljubili, vsakoletni stan, prejemke in stroške Alojzjevša na znanje dati, kar so za prvo šolsko léto, to je, od 1. kozoperska 1846 do 1. kozoperska 1847 z očitnim oznanilam tudi na tanjko spolnili, ki so ga 15. dan pretečeniga mesca na svitlo dali.

V létašnjih Novicah bomo tedej popisali kar se je pretečeno léto dobriga za mladenšnico in v mladenšnici zgodilo, de bojo tudi tisti, ki dozdej še niso v versto dobrotnikov Alojzjevša stopili, veseli stan mladenšnice zvedli, in pa to tudi starši in žlahtniki tistih mladenčev brali, katerim se je neprecenljiva dobrota zgodila, de so jih milostljivi knez v mladenšnico vzeli.

Zgorej imenovani oglas Njih ekscelencije nam oznani prvič dobrotnike (veči dobrotnike po imenu) in njih doneske, iz kteriga vidimo, de je 565 krajnskih duhovnikov k ti napravi pripomôglo in de so se nekteri gospodje posebno dobro obnesli, ki so po sto in še po več goldinarjev podarili. Gospod Metelko, c. k. učenik slovenskiga jezika, so dali 630 gold.; gosp. Šlakar, c. k. vodja Ljubljanskih nemških šol, 300 gold.; gosp. Cigler, Višnjagorski fajmošter 215 gold.; gosp. Ig. Holcapfel, fajmošter v Černomlji 200 gold.; ravno toliko tudi rajnki tehant Dolenc; več jih je po sto goldinarjev dalo. Zraven teh večih doneskov jih je nekaj po 50, 30, 20, 10, 5 gold. i. t. d.; eden je clo z 40 krajcarji zaznamovan, kar nam očitno kaže, de tudi majhne darila niso zaničevane. Vsi doneski krajnskih duhovnov so tedej skupej snezli 7225 gold. in 47 krajcarjev. — Tudi iz Štajarskiga Lavantinske škofije sta dva fajmoštra k mladenšnici pripomôgla; eden je dal 100, drugi pa 80 gold. — Od dobrotnikov, ki niso duhovskiga stanu, se je nabralo 193 gold.; rajnki žlahtni gosp. Edvard

Šeuchenstuel je Alojzjevšu zapustil 50 gold.; obresti ali čimži mnogih obligacij so znesli 125 gold.; obresti pa naloženih 20 tavžent goldinarjev, ktere so milostljivi knez za osnovo stanovitniga premoženja mladenšnici podarili, so donesli 1000 goldinarjev. Vsi dohodki lanjskiga léta skupej so po takim znesli 8773 gold. in 47 kraje.

Iz teh dohodkov ali prejemkov se je po volji dobrotnikov kupilo 5 obligacij za stanovitno premoženje mladenšnice, ktere so znesle 5474 gold. in 14 kraje; za hišne potrebe, živež mladenčev, mnoge plačila pôslov, hišne davke i. t. d. se je pa potrebovalo 2674 gold. in 29 ¼ kraje; tedej so vsi izdajki celiga léta skupej znesli 8148 gold. in 43 ¼ kraje.

Po takim je ostalo še čez vse izdajke ali stroške na koncu pretečeniga léta 625 gold. 3 ¾ kraje. v premoženji Alojzjevša za potrebe tekočiga družiga léta. — Stanovitno premoženje, od kteriga se pa smejo le létne obresti v hišne potrebe obrniti, znese létas 25200 goldinarjev srebra.

„Z veseljem“ — pravijo milostljivi knez — „oznamim častiti duhovšini na dalje, de se ljubezin do mladenšnice lani ni le v imenovanih denarnih doneskih pokazala, ampak na mnoge druge viže:“ osem duhovnikov je namreč podarilo pripravnih bukev mladenšnici; gosp. Jakob Rechfeld, c. k. učenik latinskih šol, je brez vsiga plačila vsak dan 18 učencov klavír igrati, gosp. Gregor Rihar, zakristan Ljubljanske stolne cerkve, jih je pa tudi brez vsiga plačila péti učil; tudi gosp. dohtar Čuber, c. k. zdravnik zdravilstva, je ozdravljanje mladenčev brez plačila prevzel; gosp. Anton Samasa pa je podaril 4 zvôčke in pa 6 práv lično izdelanih oltarnih svečnikov za hišno kapelico; Ljubljanske nune so podarile dve praznični oltarni blazini s krasnimi biseri štikani, dve pa za vsakdanjo rabo; Loške nune pa so podarile lično štikano plajšek za ciborijo; korar in stolni tehant gosp. Korl Corn, ki so po dovoljenji milostljiviga kneza 10. kozoperska tega léta novo hišno kapelico blagoslovili, so podarili dvoje nove mašne bukve; 2 duhovna pa sta poslala 7 mernikov kaše in pa en voz repe.

Kér je Alojzjevše silno veliko pohištvo, ni moglo novo zidanje, ki bo z lepo kapelico vred milostljivimu knezu še več stroškov kakor prvič kupljena hiša prizadjalo, dosihmal že popolnoma izdelano biti; bo pa ob kratkim čez in čez dokončano. Lani je bilo 22 mladenčev v Alojzjevše vzetih, létas jih je že 32, prihodnje léto jih bo pa morebiti še več, kér imajo milostljivi knéz terdno zaupanje, de Jih ne bojo le dosedanji dobrotniki tudi prihodnjič verlo podpirali, temuč tudi novi pripomočki se najdlji, ki bojo v prid svoje domovine pristopili v podporo in razširanje blage mladenšnice.

De je pa izreja mladenčev v mladenšnici vse hvale vredna, se vsakdo lahko prepriča, ki lanjske perjohe latinskih šol v roke vzame: večidel vsi učenci mladenšnice so bili prvi v šolah.

Vse tedej kaže, de Alojzjevše svoj namen častno spolnuje, de je tedej pridniga podpiranja od vsih strani vredno. To podpiranje je pa toliko ložji, kér so milostljivi knez in škof Anton Alojzi močán steber, na kteriga se ta domorodna naprava vpíra, kateri bojo skozi in skozi skerbni oče ostali, kakor so ji dobrotljivi začetnik bili.

Kakor lani se bojo létašnji denarni doneski za mladenšnico tudi prihodnjič mesca maliga travna in kozoperska po gospod-tehantih odraštovali ali pa na ravnost v Ljubljansko škofijo pošiljali, in terdno je upati, de nam bojo milostljivi knez drugo léto osorej ravno takó veselo ali pa morebiti še veselejši oznanilo na svitlo dali, kakor je létašnje bilo.

Bog živi našiga milostljiga kneza in škofa Antona Alojzja — iskreniga domorodca! Dr. B.

Slava krajnskimu regimentu!

Alo v Ljubljano

Fantje vi z mano!

Svitli nas Cesar soldatov želi.

Dva bataljona našiga domorodniga regimenta sta nas zapustila, kakor nam je mila pesmica v poslednjim listu na znanje dala. Pervi bataljon je odšel na vsih Svetnikov dan, zjutrej ob polosmih, drugi pa v sredo po vsih Svetnikih. Žalostniga serca smo se od nju ločili, marsikaka solza je bila prelita, zakaj 12 let je preteklo, kar je domorodni regiment iz Italije nazaj prišel in od tistihmal je vedno pri nas doma ostal. Zadnje dni pretečeniga mesca je pa prišlo visoko povelje, de se imata imenovana 2 bataljona na naglama na noge spraviti in v 7 dneh že na Laško odriniti. Veliko naših fantov je bilo doma na svojim domu, in nekteri clo po 20 in še več ur od Ljubljane. Pa kakó radi so Cesarjev glas poslušali in k orožju skup privreli, se očitno v tem vidi, de v dveh dneh po poklicu so bili že tudi iz daljnih krajev večidel vsi v Ljubljano prihiteli. Ko so v Ljubljani skupej prišli, se niso plašili kakor zgubljene ovce, temuč kakor vajeni in pravi vojaki so se obnašali. Slava tedej našimu regimentu, ki je, kakor vselej, tudi pri ti priložnosti svoje junaštvo, svojo serčno pokoršino svitlimu Cesarju pokazal! Slava starišam, ki imajo take sinove, ki niso le nar lepši postave med vsimi pešnimi regimenti, ampak tudi v duhu pravi vojaki! Zdej se je zopet resnica pohvalnih besedi poterdila, ktere je v letu 1835 slavni regimenta glavár (oberst) Voher iz Italije tadanjimu deželnu poglavarju od krajnskiga regimenta pisal, ktere smo tudi mi v Novicah poslovenili, in ktere bodo še v prihodnjih časih pri naših poznih vnukih slovéle. Slava pa tudi manjšim in vikšim oficirjem in regimenta glavárju, ki z našimi vojaki takó prijazno ravna, de nam bojo že za tega voljo vedno v ljubim spominu ostali. Naše serčne vošila vas bojo spremljale povsod, kjer boste hodili, in z veselim sercam vas bomo sprejeli, kader boste zopet nazaj prišli! Sej bo Bog našiga presvitliga Cesarja vojske obvaroval, ki vedno po očetovo skerbí, svojim zvestim podložnim ljubi mir ohraniti.

Slovensko slovstvo.

„Drobtince za novo leto 1847. Učitelam ino učencam, starišam ino otrokam v podučenje ino za kratek čas. Na svitlo dal Anton Slomšek, nekdanji apat v Celi.“

Pod tem nadpisam smo sprejeli pred nekimi mesci drugi tečaj slovenskiga letopisa, ki si je že v prvim létu krog in krog po Slovenskim toliko prijatlov pridobil, kolikor je bravcov imel. De — kakor v predgovoru letašnjih „Drobtince“ beremo — lani ni bila ravno vsaka drobtince vsakimu vseč, ne more drugači biti; takó je bilo in bo tudi za naprej. Kolikor glav, toliko misel. Zabavljati je lahko, boljši narediti pa je težko. Kdor le nekoliko pomisli, koliko težav ima začetek nove reči, ne bo oistro pretreseval vsake nar manjši stvarice, temuč bo veseliga serca sprejel, kar je dobriga, in ne bo ogovarjal, kar mu ne dopade, misleči, de kar njemu po volji ni, bo pa morebiti drugim dopadlo. Vrednik pa eniga ali družiga časopisa biti, je nar težavniši reč. Ko si mislil, in na vso moč si prizadeval, s kakim sostavkam vsim bravcam nar bolji vstreči: se oglasi tu eden tam eden, ki očituje, zabavlja, vpije! To je že navadna osóda vrednikov; takó je bilo in takó bo, dokler bojo

vredniki le človeško pamet imeli in dokler bojo prijatli in protivniki dobrih naprav na svetu. Práv modro so tedej sklenili visoki vrednik „Drobtince“ svoj predgovor, rekoč: „Moje zagovorilo pa nima zamere, ampak zahvalo, de se práv pogovorimo, kako je naša in vaša, ter po tem sklenemo, ktera velja.“

Vernimo se zdaj k letašnjim „Drobtincam“, in preglejmo jih, koliktere in kakošne so.

Cele „Drobtince“ so se prikazale letas v novi obleki, to je, v novim pravopisu, kteriga bi že zdaj lahko stariga imenovali. To nas je práv razveselilo, kér je očitno znamenje, de je tudi na Štajarskim novi pravopis občinski pravopis, kteriga zdaj vsi imenitniši slovenski pisatelji po Krajnskem, po Koroškem, Teržaškem in Goriškem pišejo in tudi omikani kmetje brez spodtike beró. Zadnji čas bi bil tedej, de bi se od pravopisa tudi pri nas nič več ne govorilo, kér ni nad njim toliko ležeče, kakor nekteri mislijo, ki se nemorejo, čez abecedo povzdigniti. Saj to vsak izobražen človek vé, de ga še ni v nobenim jeziku in de ga tudi nikdar ne bo — popolniga pravopisa, in de je prazno prizadevanje, taciga iskati; de torej tudi naš sedanji pravopis ni brez pomanjkljivosti. To pa je njegova gotova prednost, de z majhnimi razločki ga več del Slovanov našiga Cesarstva piše; in v ravno ti občjosti obstoji tudi prednost nemškiga, laškiga, francozkiga pravopisa, če ravno nobeden izmed njih ni popoln. Kdaj bojo tedej tudi Slovani jenjali abecedarji biti?! Oj! de bi si pač druge narode: Nemce, Lahe, Francoze, i. t. d. v izgled vzeli, kterim je več na reči, kakor na čerki ležeče! Naj bi Slovenci raji več pisali in dobriga, kakor pa se preganjali za góle čerke in se takó zmirej med abecedarje povračevali! *) Pač res je: de čerka morí, duh pa oživlja.

(Dalje sledí.)

Na pósodo

se dobí 100, 200, 300, 400 do 1000 goldinarjev proti temu, de se bojo obresti ali čimži po postavi odrajtevale, in posojeni denar se ravno takó kakor sploh otročji denar zavaroval ali zažihral. — Če se bo denar nazaj terjat, se bo to 3 mesce pred napovedalo; ravno takó bo pa tudi tisti, ki bo hotel izposojeni denar nazaj plačati, mogel to 3 mesce popred napovedati. Sicer se pa oznani, de se posojeni denar ne bo kmalo nazaj terjat, če se bojo obresti vselej ob pravim času odrajtovale. — Gosp. Mišel Pregel, oskerbnik Križanske gosposke v Ljubljani, bo te denarje na posodo dajal, obresti poberal i. t. d.

V Ljubljani 1. listopada 1847.

*) Še nam po ušesih šumi nekdanje gerdo prepiranje zavoljo slovenske abecede (Slovenischer Abc-Krieg), ki je na zadnje clo z dre... jenjalo!!!

Žitni kup. (Srednja cena).	V Ljubljani		V Krajnju	
	6. Listopada.		2. Listopada.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače....	2	45	3	8
1 > > banaške...	3	—	3	10
1 > Turšice.....	1	50	1	54
1 > Soršice.....	—	—	2	23
1 > Reži.....	2	—	2	20
1 > Ječmena.....	1	40	—	—
1 > Prosa.....	1	59	1	56
1 > Ajde.....	1	51	1	38
1 > Ovsa.....	1	2	1	2